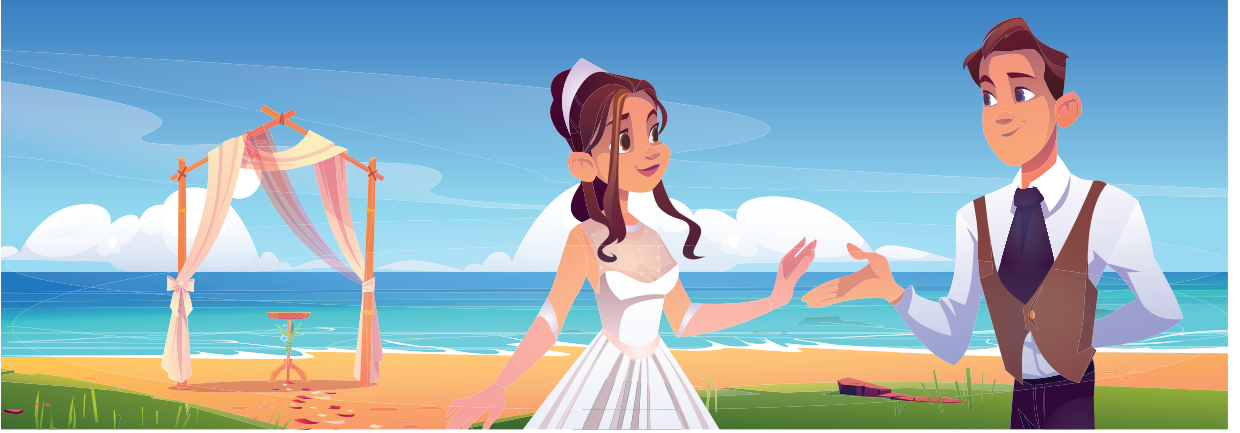

1. Boşanan çiftlerin sayısı 2019 yılında 156 bin 587 iken 2020 yılında %13,8 azalarak 135 bin 22 oldu. Bin nüfus başına düşen boşanma sayısını ifade eden kaba boşanma hızı 2020 yılında binde 1,62 olarak gerçekleşmiştir.

Bu parçanın anlatımında düşünceyi geliştirme yollarının hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanık gösterme
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Tanımlama
D) Karşılaştırma
2. Gökyüzünde, kimselerin varamadığı çok uzak bir yerde, bir su tanesi yaşıyormuş. Su tanesinin de bizler gibi bir ailesi ve arkadaşları varmış. Günlerden bir gün, arkadaşları ve kardeşleriyle saklambaç oynuyormuş. Ebelenmemek için bahçenin dışına çıkmış, bir duvarın arkasına saklanmış. Meğerse, bilmeden bir uçurumun kenarına saklanmış.

Ayağa kalkıp arkadaşlarının yanına gitmek isterken, bir anda dengesini kaybedip uçurumdan aşağı düşmüş. Aşağı düşerken, arkadaşlarına, kardeşlerine ne kadar seslenmişse de sesini onlara duyuramamış. Su tanesi o kadar yüksek bir yerden düşmüş ki aşağıda onlarca bulut katmanı varmış. Soğuk rüzgârların estiği katmandan geçerken, soğuktan tir tir titremeye başlamış. Rüzgârın şiddeti arttıkça, minik su tanesi; "Galiba öleceğim." diye ağlamaya başlamış. Su tanesi ağlayınca gözündeki yaşlar buz tutmuş.

Artık su tanesi yönünü tamamen kaybetmiş. Gökyüzünde rüzgâr nereye eserse, onu da kendisiyle sürüklüyormuş. Bir müddet sonra sert rüzgârlar onu bir uzay boşluğuna sürüklemişler. Nihayet onu sürükleyen soğuk rüzgârlardan kurtulmuş, gökyüzünde bir yıldız gibi parlıyormuş artık. Çok geçmeden, uzay boşluğunda yine soğuk rüzgârlar onu yakalamışlar. Bu defa yakalandığı rüzgârlardan sıcak hava esiyormuş. Sıcak havanın etkisiyle su damlası erimeye başlamış, eski hâline dönmüş. Yolunu kaybeden su damlası, evini aramaya koyulmuş. Uzay boşluğunda dolaşmış, samanyolunun içinden geçmiş ama bir türlü evini bulamamış. Üzüntüden ne yapacağını şaşırılmış.

Vakit geçmiş, gökyüzünde gece olmuş, gece karanlığında su damlası gitgide korkmaya ve ağlamaya başlamış. Birden gözleri kamaşmış, parlak bir ışık kendisine doğru geliyormuş. Yıldız, su tanesinin yanına yaklaşarak;

- "Gecenin bu saatinde bir başına burada ne arıyorsun?" diye sormuş.

Su damlası da içinde bulunduğu durumu parlayan yıldızla ağlaya ağlaya anlatmış.

Yıldız:

— Benim adım Kutup Yıldızı, ben her zaman kuzeyde olurum bu yüzden de yolunu kaybeden herkes bana bakarak yolunu bulurlar. Eğer sen de evinin yönünü biliyorsan, sana evini bulman konusunda yardımcı olabilirim. Fakat evinin yönünü bilmiyorsan maalesef ki sana yardımcı olamam." demiş.

Su damlası henüz yönleri öğrenemediğinden çaresizce ağlamaya devam etmiş.

Kutup Yıldızı; onu teselli ederek üzülme, belki evini bulmana yardım edemem ama geceyi yanımda güvenle geçirme-ne yardımcı olabilirim, demiş. Su damlası mecburen geceyi Kutup Yıldızı'nın yanında geçirmiş.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fabl
B) Masal
C) Hikaye
D) Roman

3. Hükümdarın birinin beyaz bir atı varmış. Hükümdar, bu atını çok severmiş. Bir gün bütün maiyetinin (kendi adamlarının) hazır bulunduğu bir sırada:

- Bu beyaz atımın ölüm haberini getirenin kafasını uçurabilirim. Çok dikkatli olun. Çünkü bu beyaz atı canım kadar seviyorum. Onun ölüm haberi bende kriz geçirtebilir, demiş.

Günün birinde, her şeyin eceli gibi beyaz atın da eceli gelir. Ve beyaz at ölür. Hükümdarın adamlarında bir telaştır, kopar. Kimse cesaret edemez ki, beyaz atın ölümünü hükümdara haber versinler. Seyis başı, düşünür taşınır, olacak gibi değil. Ben gidip hükümdara haber vereceğim. Öyle olsa da, böyle olsa da bizim kafa gidecek, der. Ve Seyis başı, hükümdarın huzuruna çıkar:

- Hükümdarım, der. Sizin beyaz at var ya!

- Evet der, Hükümdar. Seyis başı:

- O, yatmış, ayaklarını dikmiş, gözlerini yummuş, karnı şişmiş, hiç nefes almıyor, der. Hükümdar :

- Seyis başı, seyis başı! Desene, bizim beyaz at öldü!..

Seyis başı:

- Aman hükümdarım! Ben demedim, siz dediniz hükümdarım, siz dediniz der ve kafayı kurtarır.

Söyleme şeklimiz birçok şeyi değiştirir.

Bu parçanın ana düşüncesi nedir?

- A) Hükümdar gerçekleri görmek istemez.
- B) Ölüm her canlının başına gelecektir.
- C) Fani dünyada hiçbir şeye bağlanmamak lazım.
- D) Ne söylediğimiz kadar nasıl söylediğimiz de çok önemlidir.

4. Görülen yerlerle ilgili çeşitli bilgi, gözlem ve edinilen tecrübelerin anlatıldığı yazılara denir. Yazıya konu olan yer ile ilgili bir ansiklopedi maddesinde yer alacak bilgileri de içeren bu türün farkı, görülen yerlerin tarihi, coğrafi ve kültürel özelliklerini yalnızca bilgi vermek amacıyla değil, okuyucuda bu yerleri keşfetme hevesi uyandıracak şekilde anlatmasıdır. Yazar her türlü ayrıntıya yer verebilir: anlatılan efsaneler, inanışlar, giyim kuşam şekilleri, yemekler, eğlence şekilleri, tarihi eserler, iklim, ağız özellikleri, ünlü bir kişi, ünlü bir yer gibi. Ancak bu tür bilimsel yazı türü değildir. Görülen yer ile ilgili bu ayrıntıların nasıl ve ne kadarının anlatılacağı yazarın isteğine bağlıdır ve öznelidir. Aynı yerle ilgili farklı kişilerin yazdıklarında farklı bilgiler ve izlenimler bulunabilir. Bu özneliği sebebiyle çok güvenilir metinler olmasa da bu tür; edebiyat, dilbilim, tarih, coğrafya, sosyoloji gibi birçok bilim dalı için yardımcı kaynaktır. Bir yazının bu türe dâhil edilebilmesi için yazarın gerçekten gittiği, bir yeri anlatması gerekir. Yazar, bunu kanıtlamak için yazısında fotoğraflar ve çeşitli belgelere yer verebilir. Genellikle anı yazılarından ayırt etmede güçlük çekilen bu türü ayıran, amacının gittiği yeri anlatmak olmasıdır. Anı yazılarında yazar, gördüğü bir yerden bahsetse bile amacı kendi yaşadıklarını, duygu ve düşüncelerini, başkalarıyla olan ilişkilerini anlatmaktır, yazının var olma sebebi görülen yer değildir. Bu tür okuyucuya hiç gidip görmediği, bilmediği çok başka memleketleri anlattığı gibi, okuyucunun yaşadığı yer ile ilgili ilginç bilgiler de verebilir. Yazarın bakış açısı, gözlem gücü bir yerde uzun yıllar yaşayanların bile bilmediği, fark etmediği ayrıntıları ortaya çıkarmasını sağlar.

Yukarıda bahsedilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Röportaj
- B) Efsane
- C) Destan
- D) Gezi yazısı

5. 1. Esas itibarıyla sözlü anonim hâlk edebiyatı ürünü olan bu tür, kahramanları arasında olağanüstü şahıs veya yaratıkların bulunabildiği, anlatılan olayların tamamen gerçek dışı olduğu, yer ve zaman ögesinin ise daima belirsiz olduğu bir anlatı türüdür.
2. Bu tür, gerçek ya da gerçeğe yakın bir olayı aktaran kısa, düzyazı şeklindeki anlatıdır. Kısa oluşu, yalın bir olay örgüsüne sahip olması, genellikle önemli bir olay ya da sahne aracılığıyla tek ve yoğun bir etki uyandırması ve az sayıda karaktere yer vermesiyle roman ve diğer anlatı türlerinden ayrılır.
3. Bu tür; bir yazarın herhangi bir konu veya günlük olaylar hakkındaki görüşlerini, düşüncelerini ayrıntılara inmeden anlattığı gazete ve dergilerde yayımlanan kısa fikir yazılarının genel adıdır. Bu tür, gazete ve dergilerin belli sütun veya köşelerinde yayımlanır.
4. Bu tür, bir kişi ya da bir grup insanın başından geçenleri; onların iç ve dış yaşantılarını belli bir kronolojik, mantıksal, duygusal ya da sanatsal ilişkiyi gözeterek öyküleyen uzun kurgusal anlatıma denir. Hikâyeye kıyasla daha uzun ve olaydan ziyade kişi merkezli bir yazı türüdür.

Yukarıda bahsedilen türler aşağıdakilerden hangisinde doğru şekilde verilmiştir?

A)	1	masal	2	hikaye	3	fıkra	4	roman
B)	1	fabl	2	hikaye	3	fıkra	4	roman
C)	1	masal	2	roman	3	fıkra	4	destan
D)	1	fıkra	2	hikaye	3	masal	4	roman

6. 27 Aralık 1936 yılında hayata veda eden Mehmet Âkif Ersoy, Türk şair, veteriner hekim, öğretmen, vaiz, hafız, Kur'an mütercimi ve siyasetçidir. Mehmet Âkif Ersoy, Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) ulusal marşı olan İstiklâl Marşı'nın yazarıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarının hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Örneklendirme
D) Tanık gösterme

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

1. 1. Thomas Edison: Albert Einstein ile neredeyse aynı kadere sahip olan ve henüz ilkokul yıllarında öğretmeni tarafından "zeka geriliği" tanısı konulan kişidir. Yürütmüş olduğu ticari çalışmalar ve Nikola Tesla ile olan çatışmasından ötürü kötü bir imaja sahip olan Thomas Edison oldukça önemli bilim insanları arasında yer alır. Öyle ki günümüzde kullanılan ampulün buluş serüveninde başı çeken, Thomas Edison'dur. En dikkat çeken sözü ise "Çok çalışmanın yerini tutan başka bir şey yoktur!"
2. Marie Curie: Ve son olarak Nobel Ödülü alan ilk kadın olan ve Radyasyon alanında oldukça büyük çalışmalara imza atan önemli bilim insanlarından biridir. Hatta ölümü de hayatını adadığı çalışmalarına bağlı olup uzun süre radyasyona bağlı kalmadır. İki kez Nobel Ödülü almış olan Marie Curie'nin en çok bilinen sözü ise şöyledir; "Doğanın sırlarını öğrenmek insanlığın yararına mıdır? Bu gizemden faydalanacak kadar olgun olabilecek miyiz?"
3. Albert Einstein: En önce Einstein ile başlamak istedim. Almanya'da doğup büyüyen ve liseyle üniversite eğitimi İsveç'te tamamlayan Einstein ne yazık ki akademik kadroda kendisine yer bulamadığı için patent ofisinde müfettiş olarak kariyerine başlamıştır. 1905 yılında yayımlamış olduğu 4 makalesi değerinin anlaşılması konusunda oldukça büyük rol oynamıştır. Ancak bu teoremlerinin ispatlanması yaklaşık 15 yıldır sürüp birçok otorite tarafından ciddiye alınmamıştır. Bunlardan en dikkat çekenini ise tez çalışması olup üniversite heyeti çalışmalarını " Gerçek dışı ve Hayalperest" olduğu için kabul etmemiştir. Geçtiğimiz yıllarda yaklaşık 1 milyon dolara alıcı bulan ve Japon bir postacıya vermiş olduğu ünlü sözü ise "İnsan isterse her şeyi yapar!" dır. Albert Einstein'ın bilim dünyasında bu kadar çok ünlü olmasının nedeni ise günümüz modern fiziği olan kuantum mekaniğinin temellerini inşa etmesidir.
4. Nikola Tesla: Günümüzde her ortamda kullanılan alternatif akıma olan katkıları, ölüm ışını gibi uçuk problemleri ve herkese bedava elektrik dağıtma idealleri ile tanınan bilim insanıdır. Nikola Tesla bir dönemler Thomas Edison için de çalışmış olup kendisine söz verilen primi (50.000 dolar) alamayınca işinden ayrılmıştır. Projelerini finanse edebilmek içinse Thomas Edison'ın şirketinde tünel işçisi olarak çalışmıştır. "Evrenin sırlarını anlamak istiyorsanız enerji, titreşim ve frekans kavramları ile düşünün." diyen bu ünlü dahi bir otel odasında beş parasız hayata veda etmiştir.

Yukarıda verilen metinlerle bir bütün oluşturulmak istenirse hangi metin baştan 1. olur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2. Yukarıdaki metinde aşağıdakilerin hangisinin cevabı yoktur?

- A) "Uçmayı seviyorsan, düşmeyi de bileceksin." sözü kime aittir?
- B) "Evrenin sırlarını anlamak istiyorsanız enerji, titreşim ve frekans kavramları ile düşünün." diyen bilim insanı kimdir?
- C) Albert Einstein'ın bilim dünyasında bu kadar çok ünlü olmasının nedeni nedir?
- D) Nobel Ödülü alan ilk kadın kimdir?

3.

1. Öyle ki evrene bakış açısı herkesten farklı olup başarılarının asıl nedeni olarak da bu gösterilir.
2. Isaac Newton çevresindekiler tarafından "dâhi" olarak tabir edilen karakterlerden biridir.
3. "Evren cehâletten hoşlanmaz." diyerek de bilimin önemine değinen döneminin sayılı insanlarından biridir.
4. Yaşamış olduğu dönemde termodinamik, fizik ve matematik gibi önemli bilim dallarının temelini oluşturan bilim adamıdır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden anlamlı bir metin oluşturulmak istense ilk cümle hangisi olur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. Aşağıdaki metinlerden hangisi farklı bir kişi ağzıyla anlatılmıştır?

- A) Sonunda İspanya'dayım! Olaylar o kadar hızlı bir şekilde gerçekleşti ki kabullenmekte zorluk çektim. İspanyol heyeti bu sabah geldi ve onlarla birlikte arabaya bindim. Bu beklenmedik sürat bana çok garip gözüktü. O kadar hızlı gitmiştik ki İspanyol sınırına yarım saatte ulaşmıştık. Bütün Avrupada tren yolları var ve buharlı araçlar çok süratli ilerliyorlar. İspanya harika bir ülke! İlk odaya girerken kafaları kazınmış birçok insan gördüm. Onların bir zamanlar asilzade ya da asker olduklarını tahmin etmişim; en azından kazınmış kafalarından bunu çıkartabiliyordum.
- B) Sanki bu yeterince kötü değilmiş gibi görünürde hiç taksi yoktu ve eve yürüyerek gitmem gerekiyordu. Bu sebeple paltoma sıkıca sarılmış ve yüzümü bir mendille iyice kapatmıştım. Bu yüzden insanlar benim burnumun kanadığını düşünüyorlardı. "Belki de bu bir hayaldi!"
- C) Önce bana, sonra da kitaplara bakmaya başladı ve medilin düşmesine izin verdi. Derhâl ayağa kalktım az kalsın cilalı zeminin üzerinde kayarak nerdeyse burnumu kıracaktım. Ancak her şeye rağmen mendili alabilmişim. İlahi koro! Bu nasıl bir mendildir? Çok nazik ve yumuşaktı, en güzel kumaştan üretilmişti. Adeta bir generalin kokusunu taşıyordu. Bana teşekkür etti ve o kadar tatlı bir şekilde gülümsedi ki dudakları neredeyse erimişlerdi. Ardından da odadan ayrıldı. O gittikten sonra bir saat boyunca, ta ki yalaka gelip bana, "Odanın ayrılabilirsiniz Bay İvanoviç yönetici çoktan binadan ayrıldı." diyene kadar orada kalmıştım. Bu yalakalara katlanamıyorum!
- D) Ortaokul ikinci sınıftayken babasını kaybeder. Annesine yardımcı olmak için yazları sebze halinde çalışır. "Karpuz indirir ve kasa başına yüz para olmak üzere domates dize." Sinemayla da bu yıllarda tanışır. Tercihi yerli filmlerdir. (O günlerde bir filmi 35 kuruşa seyrederek ve film seyredecek sinema salonları vardır.) Yine bu yıllarda futbola merak sarar. Mahalli Lig'de futbol oynar. Bu merakı bugüne kadar devam eden Kutlu, Yeni Şafak'ta futbol yazıları yazmakta ve sıkı bir Fenerbahçeli olarak bilinmektedir. Fenerbahçeli olmasını mahallenin bıçkınlarından "Yılmaz abi"ye borçludur. Yılmaz abinin süslü bir bisikleti vardır ve o bisiklete binmek için Fenerbahçeli olmak şarttır.

5 ve 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Artık hava sıcakları artmaya başlamıştır. Okullar da tatil olunca bazı aileler yazlıklara, bazı aileler köye, yaylaya gitmeye başlamıştır. Bu sene tatil köyüne mi yoksa anasının babasının yanına köye mi gideceğine bir türlü karar veremeyen Hüseyin Bey karısına danışmak istemiştir.

Hüseyin Bey: Canım eşim Seren sence nereye gidelim hayatım, bu yazı nerde geçirelim?

Seren Hanım: Canım, oğlumuz nereyi isterse oraya gidelim. Bu sene çok çalıştı, çok emek verdi nerede mutlu olarsa tercihimizi ona göre değerlendirmeliyiz bence.

Hüseyin Bey: Çok haklısın Seren.

Anne ve Babası Erkam'ı karışlarına alırlar ve nereye gitmek isteyeceğini sorarlar.

Erkam: Anneciğim, babacığim benim fikrime önem verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Gerçekten sizin gibi bir annem babam olduğu için çok şanslıyım. Sizi çok seviyorum.

Seren Hanım: Ah benim tatlı oğlum ne demek, tabii ki soracağız.

Erkam: Teşekkürler annecim. Ama ben bu sene babaannemle dedemin yanına gitmek istiyorum. Hem bütün kuzenlerim orda. Onlarla oyunlar oynayıp yarışlar yapmak istiyorum, ben onların yanında kendimi çok mutlu hissediyorum.

Hüseyin Bey: Tabii ki küçük bey hemen gidiyoruz.

Erkam: Oley!..

Erkam, Mert, Sinan, Ahsen ve Melis çok yakın beş kuzendir. Her sene köyde buluşup oyunlar oynarlar, yarışlar yaparlar, fıkralar anlatırlar ve inanılmaz eğlenirler. Bu sene de Erkam'ın köye gelmesiyle muhteşem beşli o harika oyunlara kaldıkları yerden devam edecekler.

Erkam: Gençler koşu yarışına var mısınız?

Melis: Ben varım.

Mert: Ben de varım ve sorarım size birinci belli ikinci kim.

Ahsen: Mert bu şakasını da yaptığına göre yarışa başlayabiliriz.

Erkam, Mert, Sinan, Ahsen ve Melis koşu yarışını tamamlamışlardır. Ve bu yarışın sonunda:

-Yarışmayı kazanan Erkam'dır.

-Erkam ile Mert arasında iki kişi vardır.

-Sinan bitiş noktasına Mert'ten sonra varmıştır.

5. Buna göre, aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılır?

- A) Mert, Melis'ten önce yarışı bitirmiştir.
- B) Yarışmada ikinci olan Melis'tir.
- C) Sinan yarışmayı sonuncu olarak bitirmiştir.
- D) Ahsen, yarışmayı Melis'ten önce bitirmiştir.

6. Melis'in yarışmayı ikinci olarak bitirdiğini kabul edersek aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Sinan, yarışmayı sonuncu olarak tamamlamıştır.
- B) Melis, yarışmayı Erkam'dan hemen sonra tamamlamıştır.
- C) Ahsen yarışmayı Melis'ten önce tamamlamıştır.
- D) Ahsen ile Sinan arasında bir kişi vardır.